Zatrudnienie obywateli państw trzecich w Polsce

Departament Rynku Pracy Data publikacji: 10.05.2015 Data modyfikacji: 11.09.2023

Przepisy dotyczące zatrudniania cudzoziemców w Polsce regulują przede wszystkim: ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach oraz rozporządzenia wykonawcze.

Warunkiem powierzenia pracy cudzoziemcowi w Polsce jest uzyskanie odpowiedniego **zezwolenia oraz** legalny pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. O zezwolenie na pracę występuje pracodawca do właściwego wojewody, a w przypadku gdy jest to typ S zezwolenia – zezwolenie na pracę sezonową, pracodawca występuje do właściwego starosty (powiatowego urzędu pracy). W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy i pracę cudzoziemiec przebywający już legalnie na terytorium Polski występuje do właściwego wojewody.
Więcej na temat zezwolenia na pracę.
Więcej na temat zezwoleń na pracę sezonową.
Więcej na temat uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

Zezwolenia na pracę w Polsce nie muszą posiadać m.in. członkowie rodzin obywateli państw UE/EOG i Szwajcarii, cudzoziemcy, którym udzielono ochrony na terytorium RP (np. status uchodźcy, pobyt tolerowany), osoby posiadające Kartę Polaka, nauczyciele języków obcych w instytucjach należących do systemu oświaty, absolwenci polskich szkół ponadgimnazjalnych i stacjonarnych studiów wyższych oraz studenci i doktoranci odbywający studia w Polsce.

Ważny wyjątek od zasady, że warunkiem legalnego wykonywania pracy przez cudzoziemca jest uzyskanie zezwolenia na pracę, obejmuje obywateli **5 krajów: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy,** wykonujących pracę przez 24 miesiące bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, w zakresie, w jakim nie jest wydawane zezwolenie na pracę sezonową, czyli innym niż wskazane w rozporządzeniu. **Warunkiem skorzystania z procedury uproszczonej jest uzyskanie przez pracodawcę wpisu oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń w powiatowym urzędzie pracy** oraz posiadanie przez cudzoziemca dokumentu potwierdzającego tytuł pobytowy w RP, uprawniającego go do wykonywania pracy na terytorium RP.

Obywatele Ukrainy mogą także podejmować pracę na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy.

Powiadomienie składa pracodawca lub jego pełnomocnik do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania w terminie 14 dni od podjęcia pracy przez cudzoziemca, za pomocą systemu teleinformatycznego praca.gov.pl.

Pracodawca może także uzyskać dla obywatela Ukrainy zezwolenie na pracę cudzoziemca lub wpis oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń.

Więcej na temat zasad powierzania pracy cudzoziemcom na podstawie oświadczenia
Więcej szczegółów na temat pracy cudzoziemców bez zezwolenia.

WAŻNE: Aby cudzoziemiec mógł legalnie wykonywać pracę w Polsce na podstawie zezwolenia na pracę, czy też oświadczenia, musi posiadać tytuł pobytowy, z którym wiąże się uprawnienie do wykonywania pracy w Polsce; o tytuł pobytowy ubiega się sam cudzoziemiec.
Cudzoziemcy posiadający zezwolenie na pracę (lub zwolnieni z wymogu posiadania zezwolenia na pracę) są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium Polski, jeżeli przybywają w Polsce:

- na podstawie wizy, z wyjątkiem wizy, wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1, 22 lub 23 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (cel turystyczny, ochrona czasowa, przyjazd ze względów humanitarnych)

- na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (czyli złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy lub stały) lub umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku był uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej
- na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwolenia udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 181 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu cudzoziemca), lub
- na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen lub
- na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo obszaru Schengen lub
- w ramach ruchu bezwizowego.

Zobacz też " Obowiązki pracodawcy".

Przepisy specjalnej ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa **gwarantują legalność pobytu obywatelom Ukrainy i ich małżonkom, którzy po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji przybyli z Ukrainy do Polski**.

Podstawa prawna

Regulacje dotyczące powierzania pracy cudzoziemcom w Polsce są zawarte w wymienionych poniżej aktach prawnych, których aktualne wersje dostępne są na stronie: isap.sejm.gov.pl

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690) (zwłaszcza art. 87-90a)
- ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354)
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie zezwoleń na pracę i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2022 r., poz. 1558)
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie podklas działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), w których wydawane są zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca (Dz.U. z 2019 r., poz. 1845)
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie państw, do których obywateli stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2349)
- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości wpłat dokonywanych w związku ze złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pracę sezonową oraz złożeniem oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2350)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2009 r. w sprawie określenia przypadków, w których zezwolenie na pracę cudzoziemca jest wydawane bez względu na szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców (Dz.U. z 2019 r., poz. 154)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz.U. z 2021 r., poz. 2291)
- ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2345).

Załączniki

Informator dla pracodawców (pdf, 5706 KB)